

2. Zahrebel'na, L. V. (2005). *Pedahohichni umovy pidhotovky maybutnikh menedzheriv u ekonomichnykh navchal'nykh zakladakh*. [Pedagogical conditions of training of future managers in the economic schools]. Kyiv.

3. Zymnyaya, Y. A. (1991). *Proektyvnaya metoda obucheniya anhlyyskomu yazyku*. [Projective methods of teaching English language]. Moscow.

4. Zymnyaya, Y. A. (1999). *Pedahohycheskaya psykholohyya*. [Educational psychology]. Moscow.

5. Lednev, V.S. (2002). *Nauchnoe obrazovanye: razvuyte sposobnostey k nauch. Tvorchestvu*. [Science education: the development of the ability to scientific creativity]. Moscow.

6. Moskalenko, O. I. (2012). *Motyvatsiya kursantiv-pilotiv do vyvchennya anhlyys'koyi movy, yak skladnyk bezpeky pol'otiv. [Monohrafiya]*. [Motivation for pilot-students learning the English language, as a component of safety]. [Monograph]. Kirovograd.

7. *Pidhotovka maybutn'oho vchytelya do vprovadzhennya pedahohichnykh tekhnolohiy*

(2003). [Preparing future teachers to implement educational technologies]. Kyiv.

8. Rubynshteyn, S. L. (1999). *Osnovy obshchey psykholohyyi*. [Fundamentals of General psychology]. Moscow.

9. Tverezov'ska N. T. (2009). *Sutnist' ta zmist ponyattya «pedahohichni umovy»*. [The nature and content of the notion «pedagogical conditions»]. Kyiv.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

УШАКОВА Юлія Вікторівна – аспірант Кіровоградської льотної академії Національного авіаційного університету.

Наукові інтереси: проблема підготовки майбутніх диспетчерів аеронавігаційного забезпечення.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

USHAKOVA Yulia Viktorovna – postgraduate student of Kirovograd flight Academy of National aviation University.

Circle of research interests: the problem of training of future managers of air navigation security.

УДК 371(410)(043,3)

ХАЙДАРІ Наталія Ігорівна – аспірант Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії
e-mail: nata7lia7@mail.ru

ШКОЛА-ПАНСІОН РАГБІ (RUGBY SCHOOL) – ЗАКЛАД ЕЛІТНОЇ ПРИВАТНОЇ ОСВІТИ У ВЕЛИКОБРИТАНІЇ

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. На сучасному етапі розвитку суспільства актуалізується необхідність вивчення та впровадження зарубіжного досвіду в українську освіту з метою реалізації одного з пріоритетних напрямів державної освітньої політики – інтеграції національної освіти до європейських і світових тенденцій, що передбачає здійснення порівняльних досліджень у галузі освіти.

На думку сучасних дослідників, до закладів з великими освітніми традиціями належать елітні школи Великої Британії, за якими закріпилася назва «public schools» (паблік скулз). До них відносимо сім найстаріших та найбільших елітних шкіл-пансіонів для дітей (переважно хлопчиків) віком 13 – 18 років, а саме: «Вінчестер», «Вестмінстер», «Ітон», «Рагбі», «Харроу», «Чартерхауз», «Шрусбері», які були визначені «Законом про суспільні школи»

(The public schools Act, 1868). Прихильники елітної освіти вважають, що «справжній англійський характер упродовж століть виховувався саме у цих школах-пансіонах і що саме вони зробили Велику Британію могутньою державою» [7, с. 36].

В одному ряду з коледжами Ітон, Вінчестер, Вестмінстер та ін. – приватна школа-пансіон спільного навчання Рагбі (Rugby School), що заклала основи привілейованої, елітної приватної освіти у Великобританії. Це одна з найстаріших приватних шкіл-пансіонів Великобританії і, можливо, найкраща так звана «змішана» школа в країні відповідно до щорічного рейтингу приватних шкіл-пансіонів Великобританії – газет «The Times» і «The Guardian» [6, с. 127]. За результатами A-level в 2015 році (The Daily Telegraph) Рагбі займає 82 місце в рейтингу приватних англійських шкіл [10].

Аналіз останніх досліджень і

публікацій. Вагомий внесок у вивчення англійської школи, історії освіти і педагогіки загалом внесли Б. Бім-Бад, Н. Воскресенська, Б. Вульфсон, А. Джурицький, Б. Корнетов, В. Лапчинська, З. Малькова, Л. Микулінський, К. Салімова та ін. Історичний аспект функціонування елітних шкіл Великої Британії представлено у працях Т. Бемфорда, Дж. Гейторна-Харді, Б. Дарвіна, Е. Мака, В. Огілві та ін. Діяльність елітних шкіл у Великій Британії досліджено в контексті з'ясування їхньої соціальної ролі в системі освіти цієї країни, чому присвячені роботи Дж. Волвіна, Ф. Веннінга, Б. Гарднера, Дж. Мак-Конела, А. Рейда, Д. Рея, Б. Саймона, Д. Сноу, Р. Уілкінсона, Дж. Уелфорда та ін. Окремі аспекти функціонування «public schools» висвітлено в дисертаційних дослідженнях І. Марциновського, А. Барбариги, Н. Винокурової, І. Абакумової, К. Назарьєвої, Т. Коляди, Н. Яременко та ін.

Однак, історіографічний аналіз свідчить, що проблема комплексно і системно не вивчалася. Зокрема, потребує ґрунтовного дослідження проблема організації виховання в елітних школах-пансіонах у Великій Британії.

Мета статті – розкрити особливості організації навчання і виховання у приватній школі-пансіоні спільного навчання Раґбі (Rugby School), що заклала основи привілейованої, елітної освіти у Великобританії.

Виклад основного матеріалу дослідження. Школа Раґбі (або школа Регбі, англ. Rugby School) була заснована в 1567 році на виконання останньої волі Лоуренса Шерифа, який розбагатів на поставках бакалій до двору королеви Єлизавети I. Шериф розраховував, що це буде безплатна школа для хлопчиків з навколишніх селищ. До 1667 року відомості про школу Раґбі вкрай уривчасті, довгий час її розвитку заважали судові тяжби між піклувальниками. У 1750 році школа переїхала в старовинну будівлю з великою територією, прекрасними садами, ігровими полями на 80 гектарах, які Rugby School займає і до цього дня [1].

Піднесення репутації школи в Раґбі доводиться на початок XIX століття. Основна заслуга в цьому належить Томасу Арнольду (директор в 1828-1842 роках). До цього навчальний заклад переживав не найкращі часи, яскраво описані в романі Т. Хьюза «Шкільні роки Тома Брауна» (1857).

Томас Арнольд спробував зробити Раґбі основним конкурентом Ітонського коледжу в якості найбільш феєричної школи Британії. При Арнольді упор був зроблений

на прищепленні хлопчикам християнських цінностей і атлетичній фізичній підготовці. Заохочувалися командні ігри, включаючи названу ім'ям школи гру регбі. Арнольдівська модель публічної школи у вікторіанську епоху стала канонічною і була перенесена на інші закриті навчальні заклади такого типу [8; 10].

Колишнього директора школи Раґбі – Доктора Томаса Арнольда – називають «батьком» системи середньої освіти Великої Британії [4]. Саме він провів ряд реформ навчання в Раґбі, змінивши програму викладання, адміністрування, і надаючи великого значення заняттям спортом, розвитку чесності і почуття відповідальності в учнів. Ця реформа, пізніше скопійована багатьма країнами, привела британські школи до ідеології «енергійного християнства» («Muscular Christianity»), яка згодом стала своєрідним «двигуном британської імперської експансії» [4].

У XIX столітті школа швидко розвивалася, з'являлися нові будівлі, що сформували унікальний архітектурний ансамбль Раґбі. Ядро шкільного кампуса становить георгіанська забудова. Будівництво головної будівлі було закінчено в 1815 році. Під кінець вікторіанської епохи добудову шкільного комплексу очолював відомий майстер неоготики Вільям Баттерфілд [1; 8].

Спочатку школа була безплатною середньою школою для обдарованих хлопчиків містечка Раґбі. Згодом – стала платною, а її місце зайняла школа «Lawrence Sheriff Grammar School» («Грамаітична школа імені Лоуренса Шерифа»), яка, як і раніше, надає безплатну освіту [6].

Сьогодні школа Раґбі – це британська публічна школа, яка є головною визначною пам'яткою однойменного міста в графстві Уорікшир. Школа розташована в центрі історичного містечка Раґбі в Центральній Англії, в 2 годинах їзди від Лондона. Неповдалі знаходяться Ковентрі і Стратфорд-на-Ейвоні – батьківщина Вільяма Шекспіра [10].

Раґбі – це сучасний приватний пансіон, в якому, поруч з інноваціями, поважають вікові академічні традиції. У школі працює висококваліфікований персонал (на 8 учнів припадає по 1 працівнику школи). Академічно школа дуже сильна. Щорічно велика кількість випускників вступає в Оксфорд і Кембридж. Славиться сильним педагогічним складом, а також блискучими факультетами музики, драми і образотворчого мистецтва.

У школі Раґбі, однієї з найстаріших шкіл Великобританії, є свій власний герб. Вартість

навчання в школі Рагбі становить приблизно 26250 фунтів стерлінгів: – з повним пансіоном за тримістр (2016–2017) – 11,357 [1; 4].

У Rugby School навчається близько 830 учнів у віці від 11 до 18 років, з яких близько 640 перебувають на повному пансіоні (тобто проживають у гуртожитках) та близько 300 дівчаток (у 1975 році дівчаток стали приймати у випускні класи, а з 1995 року навчання в школі Рагбі стало спільним). У школі близько 20% студентів з-за кордону [4].

У віці 11-12 років в Рагбі можуть вступити тільки так звані «денні» учні. Для вступу в 13-річному віці необхідно зареєструватися за 2 роки до початку навчання, через півроку пройти співбесіду і показати ряд своїх робіт, потім здати вступні іспити не нижче 55%, продемонструвати високу успішність і взяти участь у цілому ряді інтерв'ю. Для вступу в 16 років необхідно надати хороші рекомендації, скласти вступні іспити і пройти інтерв'ю. Іноземні учні вступають до школи на тих же умовах, що і британці. У Рагбі дотримуються християнських принципів, але приймають на навчання незалежно від віросповідання (в тому числі, і атеїстів) [10].

Серед випускників Rugby School: автор першого «шкільного роману» Томас Хьюз, поети Метью Арнольд і Руперт Брук, автор «Аліси в Країні чудес» Льюїс Керролл і 60-й прем'єр-міністр Великої Британії Невілл Чемберлен [10].

У Rugby School є все необхідне для всебічного розвитку особистості: ультрасучасний лінгафонний кабінет, центр для занять дизайном, художня галерея. Всі навчальні класи оснащені інтерактивними дошками. Кожен студент повинен мати ноутбук, оскільки він є невід'ємною частиною навчального процесу. Весь кампус обладнаний високошвидкісним інтернетом. У медіацентрі є дві телестудії (обидві HD і SD), відеомонтажна апаратура і студія звукозапису [10].

Великий спортивний центр включає в себе: 25-метровий закритий басейн з шістьма доріжками; корти для сквошу і «п'ятірок»; нещодавно відремонтований спортивний зал з гнучким покриттям для гри в бадмінтон, міні-футбол, нетбол і крикет; повністю обладнаний фітнес-центр. Під відкритим небом розташовуються два ігрових поля зі штучним покриттям «Астротурф» і підсвічуванням, 32 тенісних корти і безліч полів для футболу, крикету і регбі [10].

У музичних школах 45 навчальних кабінетів, невеликий концертний зал, звукозаписна студія, два класи музичних

технологій. Є 11 органів, клавесин, кілька великих роялів (у тому числі 3 Steinways), професійно обладнаний театр Macready. Неповдалік від школи знаходиться концертний зал на 800 чоловік. На території кампусу є також кондитерська і клуб з танцполом, більярдним залом і баром [10].

З-поміж навчальних програм, що пропонуються школою сьогодні – «National Curriculum GCSE», «AS», «A-Level». До переліку предметів входять: стародавня історія, сучасна цивілізація, мистецтво і дизайн, біологія, хімія, бізнес, комп'ютерне навчання, дизайн і технології, драма і театральне мистецтво, економіка, електроніка, англійська мова, англійська література, фундаментальні знання, географія, німецька, управління і політика, грецький, історія, історія мистецтв, італійська, латина, японський, математика, музика, філософія, засоби масової інформації, фізичне виховання, фізика, фотографія, психологія, російська, релігійне виховання, ісландська. Величезний вибір академічних дисциплін, що надаються школою на вибір сприяє, на наш погляд, особистісному зростанню студентів, розширенню кругозору, формуванню характеру і складанню світогляду вже на ранніх етапах життя [2; 3; 4; 9].

Таким чином, школа Рагбі пропонує класичну освіту, засновану на вивченні латини, грецької, давньої історії, сучасних іноземних мов та математики. Коледж надає також широкі можливості для освоєння природничих наук і предметів естетичного циклу.

На думку педагогів Rugby School, мета їхньої діяльності – не тільки дати учням високий рівень академічної підготовки, але прищепити їм допитливість, любов до навчання, «інтелектуальний апетит», які залишаться з ними на все життя. Цей навчальний заклад виступає своєрідним «флагманом» британських інновацій в освіті. Вони одними з перших запровадили кваліфікацію Pre-U. З 2004 року тут реалізують власний підхід при написанні студентами Extended Project. Спеціально розроблена програма «Perspectives on Science» є своєрідним союзом науки і філософії і ефективно розвиває розумові і дослідницькі навички учнів, виступаючи відмінною підготовкою до університету [10].

У школі працює кафедра профорієнтації, фахівці якої пропонують уроки та інтерактивні заходи з ознайомлення із системою вищої освіти, тестування, індивідуальні консультації, тренування інтерв'ю, допомога у виборі майбутньої

спеціальності і підготовці документів для вступу до університету [10].

Більшість випускників вступає до вищих навчальних закладів. Особливо популярні університети Брістоля, Единбурга, Ньюкасла, Університетський коледж Лондона, а також Оксфорд і Кембридж. У Рагбі розроблена особлива програма підготовки студентів в Оксфорд і Кембридж. Свідченням цьому є високі академічні результати випускників: A-level, Pre-U – оцінки A*, A, B – 78 %; A*, A – 55 %; A* – 19 %; GCSE – оцінки A* – 45 %, A*, A – 78 %, A*-C – 99 % [10].

У розпорядженні учнів школи 16 гуртожитків (8 для хлопчиків, 7 для дівчаток і «будинок» для денних студентів), кожен з яких розрахований на 55 осіб. Перші два роки учні проживають по 4-6 осіб у кімнати, потім мають окрему кімнату. Приблизно шістдесят відсотків учнів займають одномісні кімнати, близько десяти відсотків – двомісні, а решта живуть у просторих кімнатах по три-п'ять осіб. У гуртожитках є кухні, кімнати для підготовки домашнього завдання, комп'ютерні класи з доступом до мережі Інтернет. На території знаходяться спортивні майданчики, легкоатлетичний трек, центр дизайну і технологій, каплиця, зали для конференцій, центр навчання «b¹ Form» (шостий клас, або курси для вступників до вузів), критий басейн, спортивний зал, шкільний театр [1; 6, с. 128].

Главою резиденції є старший вихователь (вихователька), що відповідають за життя і здоров'я дітей. Класні керівники мають години чергування в «будинку». За господарські питання, психологічний комфорт дитини відповідальна економка [10].

Особливістю Рагбі є наявність власної їдальні в кожному «будинку». Доступні гіпоалергенна, вегетаріанська, веганські, кошерна і інші дієти. Є також кухні для самостійного приготування страв студентами. Діти можуть купувати продукти або замовити піцу в місті [10].

На особливу увагу заслуговує індивідуальний підхід до кожного учня – як в аспекті організації його життєдіяльності, так і в навчально-виховному. Кожен учень має класного керівника (на групу в 10 осіб), що відповідає за академічні успіхи і комфортне проживання дитини. Школяр раз у тиждень має особисту зустріч з наставником. Тричі на рік батьки отримують звіт про академічну успішність і особистісний розвиток дитини [10].

Тричі на тиждень всі збираються в шкільній каплиці на ранкову молитву. Священники відвідують гуртожитки, щоб поговорити з дітьми, надати їм психологічну

допомогу, а іноді і підгодувати пончиками [10].

На території школи працює медичний центр з кваліфікованим персоналом. Щодня веде прийом лікар (можна вибрати чоловіка чи жінку), проводяться фізіотерапевтичні процедури, є невеликий стаціонар на 8 палат [10].

Традиційно в елітних приватних коледжах, пансіонах Великобританії основними є такі напрями виховання: релігійне виховання, що включає в себе релігійну освіту і духовно-моральний розвиток особистості учня; громадянське виховання, своєю головною метою ставить виховання Патріота – своєї школи і своєї країни; спортивне виховання, що включає в себе не тільки фізичний розвиток учня, а й сприяє вихованню борцівських якостей учнів, згуртовування вихованців, розвитку здорової конкуренції між «houses» (структурними об'єднаннями викладачів і учнів); естетичне виховання, що сприяє формуванню в учнів естетичного світосприйняття і смаку [6, с. 161].

Основною особливістю школи є спортивне виховання, яке сучасники називають одним із кращих у країні. Пов'язано це з головною особливістю пансіону: гра в Рагбі (або американський футбол) зобов'язана своїм ім'ям саме школі Рагбі. Винахідником овалного м'яча вважають Річарда Ліндона-швеця що жив через дорогу від головного входу в Rugby School [6, с. 129].

Офіційний сайт школи пропонує наступний перелік доступних видів спорту: рагбі, атлетика, бадмінтон, баскетбол, каное, крикет, фехтування, фітнес, футбол, гольф, гімнастика, хокей, бойові мистецтва, нетбол, крикет, вітрильний спорт, стрільба, волейбол, сквош, теніс [6, с. 129].

Відповідно до легенди, Рагбі є колискою однойменної гри. Вважається, що регбі винайшов колишній учень школи, Вільям Уебб Елліс, який порушив в 1823 році футбольні правила, схопивши м'яч в руки і побіг уперед, до воріт противника. На території кампусу є пам'ятник цьому «хулігану»-винахіднику, а серед численних полів для регбі збереглося і те легендарне, на якому народилася гра [10].

Значну роль у становленні студентів школи-пансіону Рагбі займає громадянське виховання, виховання Патріота самої школи, чому сприяє досить великий вибір клубів за інтересами: клуб астрономії, танцювальна та балетна студія, кадетський корпус, шаховий клуб, хор, комп'ютерний клуб, клуб дебатів і публічних виступів, драматична і театральна

студії, клуб кіно та відео любителів, курси рятувальників з надання першої допомоги, оркестри та ансамблі, клуби фотографії, верхової їзди, лижного спорту, кераміки, друкарської справи, основ підприємництва. Щорічно проводиться змагання на приз Герцога Единбурзького [4].

Обов'язкова умова навчання в Rugby – щоб кожен учень отримав не тільки обов'язкову, але й додаткову освіту, наприклад, займає хоча б в одному із пропонованих гуртків і товариств естетичного спрямування. Студенти можуть вибирати з досить великого переліку: навчання гри на музичних інструментах (піаніно, електрогітара, орган, мандоліна, бас-гітара, флейта, труба, скрипка, клавесин, джазове фортепіано, альт, гобой, волторна, ударні інструменти, віолончель, кларнет, контрабас, фагот, тромбон, акустична, класична, гавайська гітари, арфа, саксофон, банджо, блок-флейта та інші); 4 хори, струнний, джазовий та симфонічний оркестри, камерні ансамблі, рок-групи; мистецтво (кераміка, фотографія, комп'ютерний дизайн і проектування, ковальська справа, виготовлення ювелірних виробів, медіастудія, різьблення по дереву та ін.); шахи, астрономія, дебати, «Служба порятунку», підводне плавання, наукові товариства з хімії, фізики, біології, астрономії, суспільства любителів року і блюзу, клуб любителів вина тощо [10].

На особливу увагу заслуговують розважальні заходи. Так, у вихідні дні програма не менш насичена, ніж у будні. Участь у численних концертах, виставах, мюзиклах, конкурсах, благодійних заходах, спортивних змаганнях, екскурсіях. Школа працює за програмою герцога Единбурзького, моделі ООН. Важливим аспектом діяльності Рагбі є благодійність. Щочетверга після обіду студенти відправляються у навколишні установи, щоб надати адресну допомогу людям з обмеженнями та людям похилого віку, навчати дітей і дорослих з обмеженими можливостями, допомагати в магазині і т.п. Таким чином, школярі отримують безцінний досвід, який стане в нагоді їм в подальшій політичній, громадській та будь-якій іншій кар'єрі [10].

До екскурсійної програми входить 2 екскурсії на тиждень: Лондон – оглядова екскурсія, прогулянка на човні по річці Темза, відвідування Camden Market, The National Gallery, London Eye, Tate Modern Art Gallery, British Museum, Бірмінгем, Стретфорд на Ейвоні, Alton Towers, Warwick Castle, Pitsford Water, Bicester Village. За

додаткову плату пропонуються додаткові екскурсії [5].

В Рагбі цінують відмінну успішність, але вважають, що вона ніколи не повинна досягатися за рахунок інших сферах. Школярі отримують знання і навички, що дозволяють їм перетворити свої таланти в досягнення і стати цінними і значущими особистостями в сучасному світі. Саме в таку людську мудрість вірив доктор Арнольд. Вона і до цього дня є тим ключовим аспектом, який становить відмінну рису навчального закладу. Перевага учнів Rugby School в тому, що вони мають першокласні можливості та висококваліфікований склад педагогів [10].

Учням і педагогам Рагбі властиві демократичність у стосунках, відсутність снобізму і гордість за свій навчальний заклад. Кожен десятий учень школи – стипендіат спеціального фонду Томаса Арнольда, що дає можливість отримати освіту обдарованим дітям із малозабезпечених сімей. У тому чи іншому вигляді, фінансову підтримку отримує кожен третій учень школи [10]. Rugby School, як низка інших приватних навчальних закладів Великобританії, надає благодійні стипендії для видатних студентів навколишніх муніципальних шкіл. Необхідно зауважити, що дані стипендії не тільки дозволяють обдарованим учням отримати одну з кращих можливих у Великобританії освіт, але й відразу «просуває» дітей з малозабезпечених сімей на кілька соціальних сходинок вгору [6, с. 127].

У навчальному закладі сильний дух традиційної школи-інтернату з повноцінним семиденним тижнем, наповненим масою подій. Шкільна резиденція ніколи не пустує. Виховання в пансіоні тримається на християнських принципах; терпіння і розуміння тут вчать так само, як англійської та математики [10].

Надихнувшись ідеями Томаса Арнольда і переконавшись в їх ефективності при відвідуванні Rugby School, знаменитий барон П'єр де Кубертен в 1896 році відродив сучасні Олімпійські ігри. Саме тому 2 липня 2012 року на шляху до стадіону в Лондоні естафета, несуча олімпійський факел, побувала в школі Рагбі [10].

Висновки і перспективи подальших розвідок напряму. На сучасному етапі розвитку суспільства актуалізується необхідність вивчення та впровадження зарубіжного досвіду в українську освіту з метою реалізації одного з пріоритетних напрямів державної освітньої політики – інтеграції національної освіти до європейських і світових тенденцій, що

передбачає здійснення порівняльних досліджень у галузі освіти.

Проведене дослідження не вичерпує всіх аспектів порушеної проблеми. Перспективи подальших наукових пошуків пов'язуємо із необхідністю й об'єктивною потребою комплексного порівняльного аналізу досвіду реформування сучасної зарубіжної й української приватної освіти для підвищення конкурентоспроможності системи освіти України та відсутністю такого дослідження.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Rugby School // Каталог некоторых частных школ-пансионов Великобритании [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.albioncom.ru/schools/england/catalog/200>
2. Rugby School [Electronic resource]. – URL: <http://yorkstudy.ru/edu/secondary-education/velikobritaniya/rugby-school.html>
3. Rugby School [Electronic resource]. – URL: <http://www.fluent.ru/level5/identifier94.htm>
4. Rugby School official website [Electronic resource]. – URL: <http://www.rugbyschool.net>.
5. TVSS Rugby School [Electronic resource]. – URL: <http://grade.ua/education/school/tvss-rugby-school>
6. Данилова А. С. Организация воспитания в частных школах-пансионах Великобритании / А. С. Данилова. – Ульяновск, 2009. – 193 с.
7. Коляда Т. В. Елітарність середньої освіти: історичний досвід Великобританії та перспективи України / Т. В. Коляда // Основные парадигмы педагогики и психологии в XXI веке: материалы Международной научно-практической конференции (г. Харьков, Украина, 11–12 ноября 2011 г.). – Харьков: Восточноукраинская организация «Центр педагогических исследований», 2011. – С. 36–39.
8. Рагби (школа). Википедия [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ru.wikipedia.org/wiki>.
9. Среднее образование за рубежом Знания и перспективы [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://edu-s.ru/strani/srednee-obrazovanie-v-velikobritanii/chastnie-shkoli-pansioni-velikobritanii/rugby-school>.
10. Школы совместного обучения в Англии. Школа Rugby school. – Режим доступу: <http://www.estudy.ru/countries/england/secondary-education/schools/so-ed-schools/rugby-school>.

REFERENCES

1. *Rugby School // Kataloh nekotorykh chastnykh shkol-pansyonov Velykobrytanyu*

[Elektronnyi resurs]. [Rugby School // Catalog of some private boarding schools UK]. – Rezhym dostupu: <http://www.albioncom.ru/schools/england/catalog/200>

2. Rugby School [Electronic resource]. [Rugby School]. – URL: <http://yorkstudy.ru/edu/secondary-education/velikobritaniya/rugby-school.html>
3. Rugby School [Electronic resource]. [Rugby School]. – URL: <http://www.fluent.ru/level5/identifier94.htm>
4. Rugby School official website [Electronic resource]. [Rugby School official website]. – URL: <http://www.rugbyschool.net>.
5. TVSS Rugby School [Electronic resource]. [TVSS Rugby School]. – URL: <http://grade.ua/education/school/tvss-rugby-school>
6. Danylova, A. S. (2009). *Orhanyzatsiya vospytanyia v chastnykh shkolakh-pansyonakh Velykobrytanyu*. [Organization of education in private boarding schools UK]. Ulianovsk.
7. Koliada, T. V. (2011). *Elitarnist serednoi osvity: istorychnyi dosvid Velykobrytanii ta perspektyvy Ukrainy*. [The elitism of secondary education: historical experiences and prospects of Ukraine]. Kharkov.
8. *Rahby (shkola)*. *Vykypediia [Elektronnyi resurs]*. [Rugby (school). Wikipedia]. – Rezhym dostupu: <https://ru.wikipedia.org/wiki>.
9. *Srednee obrazovanye za rubezhom. Znanyia y perspektyvu* [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://edu-s.ru/strani/srednee-obrazovanie-v-velikobritanii/chastnie-shkoli-pansioni-velikobritanii/rugby-school>.
10. *Shkolu sovместnoho obucheniya v Anhlyi. Shkola Rugby school*. – Rezhym dostupu: <http://www.estudy.ru/countries/england/secondary-education/schools/so-ed-schools/rugby-school>.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ХАЙДАРИ Наталія Ігорівна – аспірант Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

Наукові інтереси: організація виховання в елітних школах-пансіонах у Великій Британії на прикладі «публік скулз» (кінець XX – початок XXI століть).

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

HAIDARI Natalia Igorevna – post-graduate student Khmelnytskyi humanitarian-pedagogical Academy.

Circle of research interests: organization of education in elite boarding schools in the UK for example, «public skulz» (the end of XX – beginning of XXI centuries).